

YRKESORGANISASJONENES
SENTRALFORBUND

Kommunal- og regionaldepartementet
Boks 8112 Dep.
0032 OSLO

KOMM. OG REG. DEP.	
28 OKT 2005	
05/1594-36	
AVD	650.0
AVD	KO/KJ/DV

Deres ref.:
05/1594-2 DV

Vår ref.:
789/359/05 SG

Dato:
27. oktober 2005

Svar på høring – Lokaldemokratikommisjonens første utredning – NOU 2005:6 Samspill og tillitt – Om staten og lokaldemokratiet

Det vises til departementets brev av 2. mai 2005.

Yrkesorganisasjonenes Sentralforbund (YS) ser det som positivt at man så grundig gjennomgår grunnlaget for lokaldemokratiet og at det lokale forvaltningsnivåets plass i vår politiske og administrative struktur klarlegges. Etter YS oppfatning gir utredningen gode argumenter for et sterkt lokaldemokrati. YS ser det som positivt at den nye regjeringen vil følge opp lokaldemokratikommisjonens utredning med en stortingsmelding.

YS vil ha et demokratisk samfunn som kjennetegnes av mangfold, åpenhet og har stor folkelig deltakelse. Maktfordelingen i samfunnet er avgjørende for utviklingen av velferdsstaten og demokratiet. Det er på lokalnivået at velferdssamfunnet i første rekke møter brukerne. YS mener derfor at en sterk kommunesektor er den viktigste garantist for gode og brukertilpassede velferdstilbud. Dette vil gi likeverdig behandling og god livskvalitet for alle innbyggere.

Kommunenes handlingsrom

Kommunenes økonomi er grunnleggende for kommunenes handlingsevne. En friere lokaløkonomi hvor det er samsvar mellom ressurser kommunene får tildelt og pålagte oppgaver er en forutsetning for et godt fungerende lokalt demokrati.

Kommuneøkonomien må være robust nok til både å løse de oppgaver lokalsamfunn og regioner får definert av staten, og de oppgaver egne velgere pålegger dem gjennom valg. For å få dette til må Storting og regjering sikre kommunene tilstrekkelige ressurser. Dette er viktig også for å gjøre kommunene i stand til å ivareta sitt arbeidsgiveransvar. Kommunene må få nok ressurser til å tiltrekke seg og beholde høyt kvalifisert arbeidskraft med riktig kompetanse i konkurranse med resten av arbeidslivet og derigjennom sikre et kvalitativt tjenestetilbud.

Besøksadresse:

Brugt. 19

Postadresse:

Postboks 9232

Grønland

0134 Oslo

Org. nr.:

971 454 431

Telefon:

21 01 36 00

Telefaks:

21 01 37 20

For å gjenopprette balansen i kommuneøkonomien er det nødvendig med en forpliktende opptrappingsplan som følges opp fra år til år. Kommunesektorens hovedproblem er at de økonomiske rammene er for trange. I dag ser vi flere eksempler på kommuner som ansetter midlertidig ufaglært arbeidskraft i helse- og omsorgssektoren for å spare. Slike sparetiltak får alvorlige konsekvenser og undergraver kommunenes posisjon som landets fremste velferdstilbydere.

Underfinansiering av reformer er en faktor som har bidratt til å svekke kommunenes handlingsrom. YS støtter kommisjonens forslag om å innføre et system som sikrer en finansieringsordning for nye statlige initierte reformer som skal iverksettes av kommunene. Det må understrekes at en slik finansieringsordning må dekke de reelle utgiftene kommunene får.

For at det lokale engasjementet skal ha et reelt innhold må kommunesektoren få et friere grunnlag til å oppnå egne inntekter og fordele de midlene de i dag forvalter. YS mener at statlige pålegg må begrenses mest mulig og følges opp med nødvendige midler fra staten. Økt lokal handlefrihet vil gi bedre kvalitet på det lokale tjenestetilbudet da det er på lokalnivået at velferdssamfunnet treffer brukerne.

Kommunenes innflytelse over hvordan de skal fremskaffe inntekter er grunnleggende for det kommunale selvstyret. Den begrensningen som kommunene har i dag med hensyn til å skaffe egne inntekter svekker handlefriheten lokalt og stimulerer i liten grad innbyggerne til økt valgdeltakelse. YS støtter derfor kommisjonens forslag til tiltak for å styrke kommunens muligheter til å skaffe seg egne inntekter. Erfaringene fra andre land viser at friere kommunal beskatning er en styrke for lokaldemokratiet. Imidlertid er det vanskelig å innføre fri beskatningsrett for kommunene så lenge kommuneøkonomien er i så stor ubalanse som nå.

YS etterlyser også et enklere inntektssystem for kommunesektoren og færre øremerkede midler. Imidlertid er det vanskelig å få til store endringer i inntektssystemet når rammene allerede er for trange. Belastningene blir da for store for de kommunene som taper på endringene.

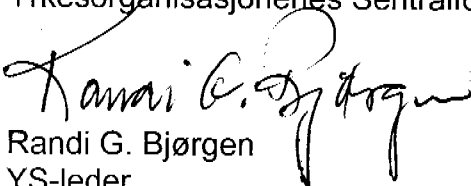
Partnerskapsperspektivet

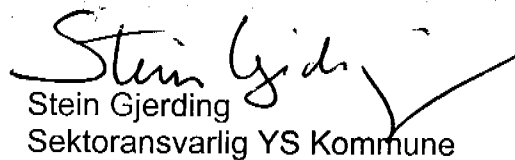
YS støtter ambisjonen om et sterkere samspill mellom forvaltningsnivåene som bygger på tillitt og partnerskap. En styrket dialog mellom partene vil styrke demokratiet og resultere i en bedre lokal tilpasning av tjenestene. Vi vil understreke at det også er viktig at arbeidstakerorganisasjonene inkluderes i disse prosessene.

YS støtter kommisjonens forslag om at konsultasjonsordningen skal utvikles til en mer forpliktende ordning. YS vil se det som ønskelig at også arbeidstakerorganisasjonene involveres i et slikt arbeid. Ansatte og deres organisasjoner besitter en kompetanse som bl.a. gjør de til viktige bidragsytere og medspillere i det statlige reformarbeidet som berører kommunesektoren.

YS har registrert kommisjonens forslag om å grunnlovsfeste det kommunale selvstyret. YS støtter ideen om å understreke likeverdet mellom stat og kommune og tydeliggjøre det kommunale selvstyrets betydning for den norske styreordningen. Dette kan best gjøres gjennom en grunnlovsfesting.

Med vennlig hilsen
Yrkesorganisasjonenes Sentralforbund - YS

Randi G. Bjørgen
YS-leder

Stein Gjerding
Sektoransvarlig YS Kommune